

Opschrift

Vergadering van 12 mei 2026

Nummer: 2026_MV_00427

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Els Roegiers: Dove senioren in OCMW-woonzorgcentra

Raadslid(-leden):

Els Roegiers - N-VA

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

In december jl. deed de belangenorganisatie Doof Vlaanderen een opvallende actie: vrijwilligers gingen in verschillende Vlaamse woonzorgcentra langs om een praatje te slaan met de dove senioren die er wonen, in (Vlaamse) gebarentaal uiteraard. Die eer viel ook ons OCMW-woonzorgcentrum De Vijvers in Ledeberg te beurt (zie de verslaggeving via <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2025/12/08/doof-eeenzaamheid-feestdagen-woonzorgcentrum-senioren-rusthuis/>).

Doof Vlaanderen zette de actie op omdat dove senioren die in woonzorgcentra verblijven er vaak een geïsoleerd leven leiden. De andere bewoners kennen er zo goed als nooit gebarentaal en hetzelfde geldt vaak voor het personeel. Dat maakt communiceren moeilijk en zonder vlotte communicatie zit je al snel in een isolement. In Vlaanderen bestaat slechts één woonzorgcentrum met een aparte afdeling voor dove bewoners: Stille Droom in Huize Vincent in Tielt – met o.a. zorgverleners die gebarentaal kennen en aangepaste infrastructuur (vb. met een lichtbel of trilkussen)(zie <https://huizevincent.be/index.php/doven/>).

Vanuit Doof Vlaanderen werd de actie positief geëvalueerd: "Als ze bezoek krijgen van iemand die hun taal spreekt, dan fleuren ze helemaal op. Ze beginnen honderduit te vertellen, ze worden vrolijk... Hun hele dag is op slag goed, gewoon omdat ze eens een babbeltje kunnen slaan in hun eigen taal. Dat plezier willen we hen geven, zeker tijdens de feestdagen."

Vraag:

1. Hoe evalueert de schepen de actie van Doof Vlaanderen in De Vijvers? Wordt hier op de ene of andere manier een structurele opvolging aan gegeven, al dan niet in samenwerking met Doof Vlaanderen?

2. Kan de schepen de dove populatie in onze OCMW-woonzorgcentra toelichten? Zijn deze senioren gegroepeerd in één WZC of verspreid over de verschillende locaties? Welk beleid is er ter zake, met name ook op vlak van gebarentaalkennis) en vorming bij personeel of qua redelijke aanpassingen?
3. Hoe staat de schepen tegenover een speciale afdeling voor dove senioren? Is de schepen eventueel bereid de voelsprietten uit te steken richting Tielt?

Antwoord

Beste raadslid Roegiers,

We waren zeer blij dat Doof Vlaanderen één van onze WZC's had uitgekozen om tijdens de feestdagen langs te gaan bij de bewoner die doof is.

Kwaliteitsvol kunnen leven in een WZC is op maat van de bewoners kunnen werken en hen bieden wat hun leven verrijkt.

De actie werd dan ook positief geëvalueerd zowel door de bewoner als door de familie. Want het is inderdaad een gemis van de bewoner om spontane gesprekken te kunnen voeren.

Vanuit WZC De Vijvers hebben we al jaren goede contacten met verschillende organisaties als Doof Vlaanderen en Dovencentrum Home Emmaüs uit Ledeberg. Zo vond er vorig jaar nog een overleg plaats tussen WZC De Vijvers en Doof Vlaanderen. Tijdens dat overleg werden verschillende aspecten besproken rond de mogelijke opname en ondersteuning van dove bewoners binnen woonzorgcentrum De Vijvers.

Daarbij kwamen onder meer de opnamevoorwaarden en de regelgeving rond de VAPH-budgetten en Vlaams Sociale Bescherming (VSB) voor dove personen aan bod.

Daarnaast werden tijdens het overleg ook de inspanningen besproken die WZC De Vijvers reeds levert. Zo werd er in het verleden al een basisopleiding Vlaamse Gebarentaal georganiseerd voor de woonafdelingen waar doven verblijven. In de dagelijkse communicatie met dove bewoners wordt daarnaast gebruikgemaakt van ondersteunende communicatiemiddelen zoals pictogrammen, duidelijke lichaamstaal, liplezen en heldere articulatie. Wanneer het nodig is, zijn er bijkomende opleidingen mogelijk voor personeel. Niet enkel in het kader van dove bewoners maar ook voor slechthorende bewoners.

Verder bestaat er reeds jarenlang een samenwerking tussen De Vijvers en Dovencentrum Home Emmaüs in Ledeberg. Die samenwerking zorgt voor waardevolle synergieën. Zo kunnen bewoners van Home Emmaüs gebruikmaken van bepaalde infrastructuur van het WZC, zoals de aangepaste zorgbad, terwijl het WZC op haar beurt beroep kan doen op de expertise van Emmaüs inzake ondersteuning van dove bewoners.

Ook op vlak van activiteiten en sociale contacten versterken beide organisaties elkaar regelmatig. Zo worden bewoners van Home Emmaüs geregeld betrokken bij activiteiten die in De Vijvers plaatsvinden en neemt de bewoner van het WZC soms deel aan activiteiten die georganiseerd worden in Home Emmaüs.

We blijven open staan voor overleg en samenwerking. Niet enkel in WZC De Vijvers maar ook in onze andere stedelijke WZC.

Want het is niet zo dat dove bewoners enkel en alleen terecht kunnen in WZC De Vijvers maar worden opgenomen op basis van hun zorgvraag, beschikbare plaatsen en de bredere context van de bewoner.

Momenteel hebben we één dove bewoner. Wanneer er zich in de toekomst een concrete zorgvraag stelt rond dove bewoners, bekijken we uiteraard op welke manier we hier passend op kunnen inspelen, onder meer via aangepaste ondersteuning, vorming of samenwerking met gespecialiseerde organisaties.

Onze visie is dat een woonzorgcentrum een afspiegeling is van de maatschappij of de gemeenschap. Een mix dus van bewoners. Aparte afdelingen voor doven lijkt ons daarom niet aangewezen. Integratie van dove bewoners in de gemeenschap van het WZC en bvb medebewoners en personeel de basis gebarentaal aanleren lijkt ons dan zinvoller en inclusiever en draagt bij tot de levenskwaliteit.
